Skorpionen

Anarkistisk Organ

Udkommer saa vidt muligt 2 Gange maanedlig — Enkelte Nr. 5 Øre 30 Øre Kvartalet, i Provinserne og Norge 45 Øre, — frit tilbragt.

Nr. 7 — Mandagen den 16. Oktober 1905 — 1. Aargang

Ekspedition: Samuelsen, Fiolstræde 36, 3. — I Provinserne bestilles Bladet gennem Postvæsenet — Ansvarh.: H. P. Hansen, Dannebrogsgade 51, 1., Kbhvn.

Arbejderne har den største Magt i sine Hænder, naar de ere bevidste derom, og forstaar at bruge den samme. Intet kan modstaa dem, de behøver kun at indstille Arbejdet og betragte Produkterne som sine og bruge dem.

Max Stirner.

Pligten mod os selv

Ethvert Menneske har en uafviselig Pligt overfor sig selv, og det er at søge at opnaa den størst mulige Lyke og Tilfredshed her i Livet. Der er ganske vist dem — de religiøse — der har en anden Mening og hævder, at vor Stræben her i Livet ikke skal gaa ud paa at nyde, men paa at forsage, for at vi efter Døden kan blive værdige til et evigt Liv i Herlighed og Glæde.

Hvor vidt der gives en Aandetilværelse efter det jordiske Livs Afslutning, skal jeg ikke kunne dømme om; vi Mennesker er jo endnu ikke naaet saa vidt, at vi bestemt kan konstatere det modsatte, men da der intet som helst er, der tyder paa noget Liv efter Døden, gør man rettest i ikke at tro derpaa, tilmed da de Dydsprædikanter, der skraaler op derom, efter alle deres Handlinger at dømme, ikke selv synes at gøre det. Betegnende er det ogsaa, at denne Forsagelseslære kun gælder for Underklasserne — for dem, der her paa Jorden fører et Liv i Trældom og Nød. Overklassen derimod er ikke underkastet denne Regel om Forsagelse. Nej, de kan nyde og leve saa meget det skal være, de kan myrde paa lovlig Vis og begaa Misgerninger, alt hvad de lyster, blot de tror, saa kommer de i Himmerige. Og Prædikanterne selv. Forsager de? Lever de i Fattigdom og Nød? Nej, de tror blot. Men vi Proletarer, vi skal forsage, trælle i Fromhed og nøjes med at sukke og haabe paa Døden og det evige Liv.

Denne Lære passer virkelig Satans godt i Overklassens Kram, og intet Under, at den derfor holder sin Haand over den og beskytter og lønner dens Prædikanter.

Uden Religion kan Menneskene ikke eksistere, hævder de herskende Klasser. Uden Religion kan Overklassen ikke eksistere, siger vi; thi det er Religionen, der med sine Trusler om Helvede og Lokkelser med Himmerig kuer Underklassen ned i Elendighed, sløver dem, gør dem til Slavesjæle og dræber hver frisk og kæk Stræben efter Liv og Lys.

Vi Anarkister prædiker en anden Lære, Læren om Livet, det jordiske Liv. Vi siger til den Underklasse, der nu slæber og træller Livet langt, der lider, forsager og forkrøbles for at en herskende Klasse kan leve i Herlighed og Glæde: kast denne Gudetro, under hvis Forbandelse I nu har lidt og stridt i Aartusinder, over Bord. Lær at forstaa, at I lever for at nyde, ikke for at lide. Nyd Livet, kæmp for Livet og Lykken. Søg ikke ved ydmyg Bukken og Skraben at faa lidt Del i Livets nødvendigste Fornødenheder, søg heller ikke ved parlamentarisk Sjakren at faa de herskende Klasser til at indrømme jer nogle ubetydelige Lettelser i Trælleaaget; men tag Livet selv — Livet og Lykken som I har det behov.

Man har sagt til os: Hvad er det, I lærer os? Hele jer Opgave synes jo kun at gaa ud at haane de sløve blandt os, at angribe alt det bestaaende og latterliggøre de Mænd, der bærer det. Men hvad vil I sætte i Stedet for det, I bryder ned? Giv os noget positivt, en ny Samfundsordning. Og hvorledes vil I have, vi skal naa Maalet? Giv os Midlet. Handl for os! Og vi svarer: Er det ikke tidsnok at bygge det ny op, naar det gamle er ramlet sammen? Gælder det, naar man vil opføre en Bygning, ikke først om at faa den gamle Rønne brudt ned? Vi lader Fremtiden sørge for sig og lægger hele vor Kamp paa Nutiden, hvori vi lever. Vi haaner de sløve for at gøre dem til Mennesker i Stedet for Slaver, for at vække dem op af Søvnen og gøre dem det bevidste, at de har et Krav til Livet, som de bør hævde trods alle paa Vold byggede Skranker. Vi bryder ned paa alt det bestaaende, fordi vi ved, det altsammen er af det onde, og ved, at med det staar og falder Skrankerne, der umuliggør Livet for de smaa. Vi bygger ikke op, fordi vi ved, at naar Livets Ukrudt luges bort, vil Sæden af sig selv spire frem, stor og mægtig. Og Midlet vi giver, det er at vise Vejen. Andet kan vi ikke gøre. Vi lærer Folk Selvstændighed, fordi vi ved, at det er dem selv, der skal handle for sig selv. Vi lærer dem at handle, men handler ikke for dem, fordi vi har nok med at handle for os selv. Vi vil ikke gøre os til deres Barnepiger, men til deres Lærere.

Og Lægemidlet, vi anbefaler dem, er ikke nogen kunstig Medicin, men selve Naturhelbredelsesmetoden, hvis Navn er: Tag selv.

Enhver, der lider, bør følge vort Raad; thi det er det eneste, absolut det eneste Middel, hvorved Livet kan naas. Og at leve Livet og føle Livet, det er den første, største og eneste Pligt, man har mod sig selv.

S. R.

Jena-Kongressen

Underet er sket!

Hovedtemaet paa ovennævnte Kongres var: M a s s e s t r e j k e n.

For et Aar siden, i Bremen, var dette Spørgsmaal saa ringeagtet, at de tyske Socialistførere ikke vilde nedlade sig til en Diskussion derom.

Og nu, pludselig, kommer den store Bebel og erklærer sig som Tilhænger af Strejkeidéen.

Hvad har bevirket dette Omslag? Skulde det være vore tyske Partifællers energiske femtenaarige Agitation for Generalstrejken? — Selvfølgelig ikke. Eller er det den stærkt voksende Utilfredshed med Taktiken i Arbejderbevægelsen? heller ikke.

Enhver Fører vil betragte denne Aarsag som en infam Insinuation. Nej, i Ledernes egen Visdom skal man søge Aarsagen. Og i revolutionær Harme.

Fyrretyve Aar har Bebel som Politiker slidt i det. I fyrretyve Aar har han søgt at albue sig frem til Magten. Med den afblegede røde Fane bærende den gyldne Devise: Frihed, Lighed og Broderskab i den ene Haand, og med den anden bønlig, grisk fremstrakt efter det politiske Sulefad, har han søgt at tiltvinge sig Anseelse og Respekt i de herskende Klasser. Men det er ikke lykkedes. Efter al den ihærdige Stræben, efter det lange, mødige Arbejde, vises ham kun Foragt. Pint af denne fra oven og den stigende Utilfredshed fra neden er den 60-aarige Mand geraadet i revolutionær Ekstase, der har givet sig Udslag i en to Timers Ordstrøm.

Det maa være med blandede Følelser, den tyske Arbejderstand hører Bebels Tale. I aarevis er Socialdemokratiets Magtstilling bleven foregøglet Arbejderne. For hver Lussing Kapitalismen tildelte Proletariatet, har dettes Organer brølet: Sejr! Gang paa Gang læser man i disse Blade saadanne Glædesbulletiner, der endog kulminerer i Udbruddet: Riget er vort, Verden er vor! ("Vorwärts" d. 16. Juni 1903.)

Og nu fortæller den store Fører, at det er rent galt fat. Partiet maa se at finde de skrappeste Vaaben, da sikkert voldsomme Kampe forestaar. "Overklassen vil Valgretten til Livs", jamrer Bebel. Og hvilket Udbytte har Arbejderne da haft af denne omskregne Valgret?

"Rigsdagen har aldrig haft saa stor Betydning som nu", siger Bebel, "kun er det beklageligt, at vore Modstandere er i Flertal." Ja, det er endog særdeles beklageligt, at de, der har Magten, ikke godvilligt bøjer sig for de socialistiske Rigsdagsmænd.

Nej, Sandheden er udtalt af den moderate Bernstein, Bebels Kollega, i disse faa Ord:

H u n d e er vi jo dog!

Men alligevel klamrer Bebel sig til Parlamentarismen.

Han er Inkonsekvensens, Halvhedens Mand, som selve den moderne Socialisme er Inkonsekvens og Halvhed.

Fra først til sidst er hele Bebels Tale ikke blot en Anerkendelse af det anarkistiske Kampmiddel, Generalstrejken, men en Bekræftelse af den Kritik over den tyske Arbejderbevægelses elendige Forhold og Socialdemokratiets Uduelighed, som er fremsat fra anarkistisk Side.

Og dog angriber Bebel gentagne Gange i sin Tale Anarkismen.

"Alle undertrykte Klasser har stræbt efter Statsmagtens Erobring, og saa skulde den mægtigste af alle Klassebevægelser, Arbejdernes, give Afkald paa, hvad tidligere Klasser ansaa for selvfølgeligt," udbryder han.

Ja, netop.

Erfaringen maa dog have lært Arbejderne, at de Klasseforskydninger, der i Tidens Løb gennem Revolution og Evolution har fundet Sted, ikke har bragt Samfundet, som saadant, et Hanefjed fremad. Den politiske, sociale og økonomiske Korruption blomstrer saa frodigt nu som nogen Sinde. Og selve Magtstræbet er i skarpest Strid med det socialistiske Ideal.

Hvorledes hævder man Frihed, Lighed og Broderskab, naar alle Bestræbelserne gaar ud paa at erhverve sig Magt for derved at kunne undertrykke andre? Ethvert Herredømme, enhver Tvang er Forbrydelse mod Menneskeretten. Opgaven bør være ikke at tilstræbe, men at afskaffe Magten

"Det løber som en Møllesten rundt i mit Hovede!" erklærede Bebel i sin Tale, ved Tanken om den anarkistiske Generalstrejke. Men selv anbefalede han Massestrejken. Det er to forskellige Ord for hinanden tilsvarende Begreber. Saaledes ser Logiken ud.

Man tvinges til at give Manden Ret, det løber virkelig rundt.

Hvis nogen nu skulde være naiv nok til at tro, denne Tale af Bebel vil bevirke en anden Taktik i det tyske Socialdemokrati, eller skabe en ny Aand i Fagbevægelsen, vil man blive skuffet.

Det hele er Ord, kun Ord.

De gamle, traditionelle, udlevede Sejrsraab har veget Pladsen for den revolutionære Frase, hvormed man nu søger at dæmpe de indre Uroligheder i Partiet.

Gid Dønningerne fra den tyske Kongres' Resolutions-Staahej maa bidrage til at vække det danske Socialdemokrati, der glædeligt snorker i den parlamentariske Humbugs Sengehalm! Gid alle Jenakongressens Floskler og Fraser dog omsider vil ruske den sløve Arbejderstand op til den selvstændige Tankes energiske Fordring:

N e d m e d P a r l a m e n t a r i s m e n !

J. M.

Moder Jord

Intet er, af hvad jeg ved,
mere skønt og ægte,
mere ubesmittet,
mindre egoistisk,
end en Moders Kærlighed.

Ingen Overbærenhed
større er end Moders;
hvad end Barnet synded',
hvad end blev dets Brøde,
Hjælp og Trøst en Moder ved.

Moderkærlighed, Du stolt,
herlig skøn, forklaret
staar! saa uanfægtet
midt i Usselheden,
midt i Livet mørkt og koldt.

Moder, Dig jeg uforstilt
højst af alt paa Jorden
priser! — skønt din Ømhed
kærligt har i Blinde
ofte Barnets Liv forspildt.

— — — — —

Moder Jord! saa rig og skøn
staar Du jo med aabne
Arme, fuld af Goder,
dækt med gyldne Skatte,
kærlig ment til hver en Søn.

Men hvordan er Barnet nu
i sin høje Alder? —
Sløvt i Ammestuen
tumler stadig Flokken! —
dette Syn Dig er en Gru.

"Store Bro'r" med Vold og Held
røver fra de mindre;
Præstepræk og Sablens
Raslen hævder Viljen
til at slaa sin Bro'r ihjel.

Moder Jord! det lave Slæng
burde brat forsvinde;
denne Øglevngel,
denne usle Vrimmel
skænder By og Hav og Eng!

Men din Taalsomhed er stor,
stor som Moderhjertet,
der bekymret haaber:
Barnet m a a sig vokse
frem til Manddomstid paa Jord.

Li-ping.

Bevæbnet

Som bekendt blev der forleden af en Taler ved Protestmødet mod Politiets Indgriben og Opløsning af de unge Socialisters Søndags-Forsamling fremsat Tanken om at møde bevæbnede. Det er egentlig en saadan Tale, der kan give et Protestmøde Vægt. Og det nødvendige og berettigede heri staar mest klart for dem, der har set, at det er Forholdene i sig selv, Politiets Magtudfoldelse og Vilkaarligheder, der tvinger en Bevægelse ind i det Spor, at man taler om Forsvar.

Men tillige kan det ogsaa siges, at det er Politiets Uvidenhed og Uoplysthed, der ligger til Grund for dets Indskriden. Thi hvad havde Mikkel Christensen den betræffende Søndag i Grunden sagt andet, end hvad ethvert oplyst Menneske véd eller bør vide: at Kongen var Straamand for Kapitalen.

Men Politiet derimod, det véd eller forstaar ganske simpelt ikke dette. Og som det er sat til at forsvare de besiddende Klassers Interesser mod de Besiddelsesløses, saaledes handler det, bevidst eller ubevidst, men dog mest det sidste. Og som ubevidste har det Forstaaelsen af, at det ikke er nedværdigende at give sig til en saadan Stilling, som den at være Politibetjent. Oplyste og intelligente Folk vilde det sikkert falde svært, for ikke at sige umuligt, at hverve til en saadan Post. Men derimod saa meget mere de uvidende. Folk, som kunne lide at vigte sig af deres Korpus, de blanke Knapper og deres Myndighed, og som har Lyst til Gadedriveri og, naar Lejlighed gives, at bruge Kniplen. Disse ere Kvalifikationerne, som gør sin Ejermand det lettere et modtage Hvervet, end dersom det var et Menneske med Menneskeagtelse.

Og saa griber de med Magt ind i en Forsamling, hvor oplyste Folk i Ro taler de store og gode Tanker, som Politiet langt hellere burde høre efter.

Jovist hørte de efter — de hørte, at der blev sagt Straamand. Men der kommer sandelig ikke Blod, fordi man stikker til en Straamand. Lige saa lidt som der kommer Blod, naar man bombarderer Politiet med Græstørv. Men fordi Politiet nu ikke forstod dette, brugte det Magt og arresterede og ophævede et Møde, som var lovlig tilladt. Bagefter kommer saa Dom og Straf, som idømmes af Overetaten, gamle Folk, der omtrent gaar i Barndom, og som er lige saa kloge som de andre.

Saaledes gik det paa Christianshavns Vold, og saaledes gik det Søndag paa Søndag ude ved Frederiksberg Slot, hvor Tusinder af Folk tilbringer deres Fridag, hvor Indre Mission og Frelsens Hær stjæler Fornuften fra Folk og gør dem tossede, medens derimod de unge Socialister blev slaaet og knubset og ført paa Stationen af Politiet.

Tilbage bliver der saa for os alle sammen blot at betale til hele dette System og disse Menneskers Underhold.

At disse Forhold gav Robert Madsen Anledning til at tale om bevæbnede Møder, forstaar vi. Thi som alt bemærket, sidder Politiets Intelligens i Staven, og denne rækker længere end den Smule Forstand, de har i Nødden. Politiet véd, at de kan og tør bruge Staven. Thi ingen er jo bevæbnet undtagen Politiet, og derved bliver dette Sejrherre, naar det griber til Magtudfoldelse.

Noget andet vilde derimod blive, om Mødet var bevæbnet. Sikkert vilde Politiet da betænke sig paa eller "brænde" mindre efter at faa Kniplerne i Gang. Thi Politiet er nemlig lige saa fejgt som Mennesker, naar det kommer til Stykket. Og paa begge Sider vilde man i højere Grad være sig sit Ansvar bevidst. Der vilde sikkert i en saadan Forsamling, selv med revolutionær Aand, som intet Politi i Verden kan udrydde, vise sig den mindst mulige Udfordren, men derimod større Beherskelse.

Fra Udlandet haves talrige Eksempler paa, at bevæbnede Møder er forløbne i Ro. Medens derimod det modsatte ofte har været Tilfældet med andre Forsamlinger, hvor Politiet hensynsløst har hugget ned paa Folk. Naar derfor Robert Madsen drejede sin Tale ind paa at møde bevæbnet, saa forstaar vi det. Men vi forstaar ikke, at man af den Grund kan give ham Politititilhold om ikke oftere at tale paa Møder, og vi vægrer os overhovedet ved at tro det. Thi med alt vort Kendskab til, hvad der er tilladt eller ikke, kender vi dog ikke nogen Lov, som giver Autoriteterne Ret til at forbyde en Mand at tale.

Robert Madsen har Ordet.

Et Menneske uden Forstand er et Menneske uden Vilje. Den som ikke har Forstand, lader sig forføre, blinde og bruge som Middel for andre. Kun Mennesker, der tænker, ere frie og selvstændige. **L. Feuerbach.**

Elisée Reclus

Af Peter Krapotkin.

Forlængst har Telegrafen bragt os Bud om, at Elisée Reclus er død i en belgisk Landsby ikke langt fra Ostende*). "Den sidste Glæde, han havde", skriver en Ven til mig, "var Mandag Eftermiddag nogle Timer før sin Død at høre et Telegram fra Rusland — rimeligvis angaaende Opstan-

*) Denne Artikkel er oversat fra det franske Blad „les temps nouveaux", hvor den var skrevet af Krapotkin i Anledning af hans Ven, Reclus Død i Juli Maaned dette Aar. (Alle Anmærkninger ere Oversætterens.)

den i Odessa — blive læst op. Den sidste Gang, han prøvede at tale offentligt, var som bekendt i Paris ved det Møde, vore Fæller havde organiseret for at udtrykke Franskmændenes Medfølelse for den revolutionære Bevægelse i Rusland. Han kom rejsende fra Bryssel. Men "Synet af denne ædle revolutionære Ungdom gjorde et saa stærkt Indtryk paa mig, at jeg atter maatte sætte mig ned efter et Par Minutters Forløb".

Med E. Reclus mister den revolutionære Arbejderbevægelse hele Verden over en af sine skønneste Skikkelser, en af sine mest brændende ivrige Forsvarere. Og Videnskaben mister i ham en af dem, der mest havde mærket og følt det Baand, der knytter Menesket til hele Jorden saa vel som til den Plet paa Jorden, hvor han kæmper, lider og lever.

E. Reclus blev født 15. Marts 1830 i Gironde, i Sainte-Foy-la-Grande. Hans Fader var protestantisk Præst, en ganske mærkelig Personlighed, et af disse kraftige Mennesker, der saa tappert havde kæmpet for at hævde deres Ret til at tro anderledes end Kirken bød; en Mand, der hele sit Liv elskede Bonden, som gaar krumrygget bag Ploven. En Gang, da han var 70 Aar gammel, saa' han paa en Mark en ung Bonde grave en Hest ned, der var død af Miltbrand. "Du er ung", sagde da den gamle Præst til ham, "og udsætter dit Liv. Jeg er gammel; gaa du hjem, jeg skal nok grave Dyret ned." Bonden vilde ikke, men Præsten stod paa sit, og han arbejdede ganske alene med Spaden hele Dagen. Om Aftenen var det store Dyr nedgravet. — Ogsaa Reclus Moder var en mærkelig Kvinde. Hun underviste hele sit Liv i en Skole. Hun var allerede omtrent 70 Aar gammel, da hun indsaa, at der var en Mangel ved hendes Undervisning; hun kunde ikke Fysik. Da gav hun sig til med stor Samvittighedsfuldhed at lære dette Fag, og efter et Aars Forløb var hun allerede i Stand til at give Undervisning deri.

Det var en talrig Familie. De var 12 Børn, af hvilke Elie var den ældste, Elisée den næstældste. De levede i trange Kaar, og fra den Tid fik Elisée den Respekt, han altid bevarede, for Brødet, som ofte i hans Ungdom var hans eneste Føde, og som han saa gerne tog sin Tilflugt til. Et Brød og et Æble eller lidt Druer, det var alt, hvad han behøvede til Livets Ophold og til at arbejde.

Han studerede først ved det protestantiske Universitet i Montaubau. Hans Fader vilde have, at han skulde være Præst. Men allerede tidlig frigjorde han sig for de religiøse Fordomme, og sammen med sin Broder Elie rejste han snart til Berlin, hvor den store Geograf Karl Ritter*) dengang hidlokkede videbegærlige unge ved sine skønne Foredrag om Livet paa Jorden og dens Beboere. En god Del af Vejen tilbagelagde de til Fods, ledsagede af en Hund, til hvilken de to Brødre om Aftenen gemte det bedste af Maden, medens de selv nøjedes med tørt Brød. — Hvor Elisée var under Revolutionen, ved jeg ikke, men sikkert er det, at efter Statskuppet December 1851**) maatte de to Brødre forlade Frankrig. Elisée tilbragte da 6 Aar med Rejser. Han opholdt sig i Irland, hvor han med hele sin kraftige Energi tog sig af det irske Folks Sag, udsultet som det var af Englænderne, der havde taget dets Jord og ødelagt dets Industri. Han gennemrejste Landet og saa' det irske Folks Liv i stadig Sult og Trængsel, og han fik det kært for bestandig. Saa rejste han til de forenede Stater og derfra til Columbia og Guyana — en Rejse, som han har beskrevet i en lille, overordentligt smukt skrevet Bog: Voyage à la Sierra Nevada de Saint-Marthe — og denne Rejse gav ham siden Emne til de smukkeste Skildringer i hans Værk "La terre" (Jorden). Paa denne Rejse fattede han Had til Slaveriet og Kærlighed til den sorte Race, der blev traadt under Fode af de hvide. 1857 vendte han tilbage til Frankrig. Europa vaktes til den store Bevægelse, der gav sig Udslag i Garibaldis Rejsninger, Befrielsen af en Del af Italien og Livegenskabets Ophævelse i Rusland; de forenede Stater begyndte allerede den Krig, der for bestandig skulde afskaffe det afskyelige Slaveri. Naturvidenskaberne traadte samtidig ind i den Vækkelsesperiode, der i Aarene 1854—62 ganske omformede den moderne Videnskab. Elisée Reclus fulgte med denne dobbelte Bevægelse i Folkene og Videnskaben. Han forstod at interessere Franskmændene for den store Bevægelse i Amerika, der gik ud paa at afskaffe Slaveriet. Han kastede sig ind i den Bevægelse mod Kejserdømmet, som begyndte at komme frem i Frankrig i Tredserne og deltog i den Tids Kamp mod det. Men en ny Tidsstrømning begyndte allerede at opstaa — den Gæring i det franske Proletariat, som skulde vække Proletarerne i hele Verden; Elisée tog Del i denne Bevægelse fra Begyndelsen. Fra 1865 var han allerede Medlem af "Internationale", og længe førend Bakunins Forbund blev dannet, var Elisée Reclus allerede Medlem af den hemmelige Forening — ligeledes dannet af Bakunin, i Italien, Aar 1864, det saakaldte internationale Broderskab, opløst i 1869. I Virkeligheden var Elisée Kommunist længe førend. "Internationale" blev dannet (hans Broder Elie*), der var en overbevist Tilhænger af Fourier**), udgav et fouriersk Tidsskrift under Kejserdømmet) og det store Arbejderforbund gav kun de franske Kommunister — blandt hvilke Elisée — et nyt, internationalt Virkefelt.

Da han under Kejserdømmet endnu en Gang var bleven tvunget til at tage sin Tilflugt til England, var han endogsaa — hvis jeg da ikke tager fejl — en Tid Medlem af "Internationale"s Generalraad i London; i det mindste deltog han i nogle af dette Raads Arbejder.

Mod Slutningen af Kejserdømmet opholdt Elisée sig i Paris og udgav i Aarene 1867—68 sit store Værk: "La terre", hvis første Bind, "Les continents", straks stillede ham i første Række af vort Aarhundredes Geografer. Som alt, hvad Elisée har skrevet, er dette Arbejde i Besiddelse af stor Skønhed. Fra Begyndelse til Ende giver han almindelige Oversigter eller Naturskildringer paa en saa kraftig, smuk og fuldendt Maade, at han — naar Alexander Humboldt undtages — ikke har sin Lige i hele Aarhundredets Litteratur. Jeg fortalte ham engang, hvordan jeg, da jeg i Madrid nød et Arbejde af Murillo*), blev grebet af den Tanke: "Hvorfor lever det, der er smukt, i Aarhundreder?" — "Det smukke! det er jo en Tanke, der er tænkt igennem i Enkelthederne", svarede han mig. Og siden kom jeg, hver Gang jeg fæste en Side af ham, til at tænke paa denne Definition. Murillos Madonna vilde ikke være smuk, hvis ikke hver Enkelthed — Hænder, Haar, ja, Folderne i hendes Klædning — stemte overens med Maleriets Grundtanke: Den rene Kærligheds Henrykkelse. Paa samme Maade vilde en Side af Elisées Skrifter miste sin Skønhed, hvis Grundtanken ikke var saa vel tænkt i dens Enkeltheder, at hver Enkelthed, hver Bi-Tanke indrammer og forstærker Sidens, Kapitlets, Bindets leler Bogens Hovedtanke.

Saa kom Krigen 1870—71, Paris's Belejring og Kommunen. Elisée Reclus lod sig indskrive i Luftskipperkompagniet, som blev ledet af hans nære Ven, Fotograf Nadar, og han støttede ham i denne ejendommelige Organisation, ved hvilken det belejrede Paris blev sat i regelmæssig Forbindelse med Départementerne. — Men Begivenhederne fulgte hurtig efter hinanden. Den revolutionære, socialistiske Energi, der i Kejserdømmets sidste Aar var blevet opsamlet i Frankrig og især i Paris, kunde ikke adspredes under lutter Tab uden at prøve paa at træde frem i fuld Kraft, uden i det mindste at sætte en Mærkepæl for Fremtiden — og Revolutionen af 18. Marts udbrød i Paris.

Elisée, der altid hadede Guldtresserne og altid følte sig som en Mand af Folket, gav her det sande Eksempel. Dengang da de blauquistiske og jacobinske Førere modtog Ansættelser i Styrelsen af den revolutionære Stad og endog de foedererede Internationale modtog deres Udnævnelser til Kommunens Raad, greb Elisée Geværet og blev i de foedereredes Rækker. Hans Broder Elie, der var en ivrig Beundrer af den antikke Kunst, gav sig ind under Vaillants Kommando, og hjalp under Bombardementet og Branden med til at bringe Louvres og Nationalbibliotekets Skatte i Sikkerhed i Kældrene, udsat for Versailles-Mordernes Ild og Slagterknive.

Straks i Begyndelsen besluttede Kommunen et Udfald mod Versailles, og dette fandt Sted i første Halvel af April. Elisée deltog med Vaaben i Haand i Udfaldet. han blev taget til Fange**) — og han døjede tilfulde de legemlige Lidelser og de Forhaanelser***), som det sejrrige Bourgeoisi overvældede sine Fanger med. "Da vi drog ind i Versailles, modtog Bourgeoisiet os — med deres elegante Damer hængende ved

*) Karl Ritter, en af den nyere Tids største Geografer, blev født 7. August 1779 i Quedlinburg, døde 28. Sept. 1859 i Berlin. Han er Grundlægger af den saakaldte sammenlignende Geografi og har derved været den første, der har hævet Geografien til egentlig Videnskab. Hans (ufuldendte) Hovedværk er: „Die Erdkunde im Verhältniss zur Natur und und zur Geschichte des Mennschen" (1817—18) („Geografien i Forhold til Naturen og Menneskets Historie").

**) Da Napoleon III tiltog sig Herredømmet over Frankrig (som Præsident).

*) Michel-Élie Reclus, født 16. Juni 1827, deltog i de samme Studier som hans yngre Broder Élisée. 2. Dec. 1851 blev han forvist, men vendte hjem til Frankrig 1855. Den 30. April 1871 blev han af Kommunen udnævnt til Direktør for Nationalbiblioteket. Efter Kommunen dømt til Deportation, men opholdt sig i Schweits og England. Élie Reclus har deltaget i sin Broders Arbejder, men især hengivet sig til Journalistvirksomhed og har i Udlandets Presse offentliggjort talrige videnskabelige og politiske Artikler.

**) Fourier, Franskmand, foreslog i 1822 i et Skrift, at Menneskene skulde danne „phalanger", Samfund paa 1500, hvor man arbejdede sammen, hver efter sin Lyst.

*) Spansk Maler, f. i Sevilla, død sammesteds 1682.

**) Kampen ved Châtillon, hvor de disciplinerede Versailles-Tropper, som altid, besejrede Kommunens Mænd.

***) Om Fangernes Transport til Versailles efter Châtillon Kampen fortæller et Øjenvidne (Dinesen: Paris under Kommunen): „Fangerne blev ført til Versailles, hvor de modtoges af en Folkehob, der udskældte dem, kastede Snavs paa dem og slog dem med Stokke og Paraplyer, medens de escorterende Tropper netop forhindrede denne, tildels fine, Pøbel i at slaa Fangerne ihjel. Det har jeg set med egne Øjne d. 4. April i Versailles."

deres Arme — med alle tænkelige Forhaanelser, da vi med bundne Hænder gik forbi dem. En Mand — jeg syntes, at jeg i ham kunde genkende et Medlem af det geografiske Selskab — gav mig, idet han raabte: "Aah, din Slyngel", et frygteligt Næveslag over Nakken. Hans Dame slog mig med sin Parasol. Efter alle den foregaaende Nats Anstrengelser besvimede jeg." — Saa kom alle Rædslerne paa Satory-Sletten*). Skildvagterne, der paa nært Hold skød enhver, der rejste sig op, træt af at ligge og søle sig i Snavset, og hver Dag Hobe, der blev ført ud for at skydes. Og saa Brest**). Først i Fængslet Mont Saint-Michel kunde man drage Vejret.

Men de lærde i hele Europa, især de engelske, satte sig i Bevægelse. Darwin, Wallace, W. Carpenter***) og mange andre undertegnede en Adresse, hvori de bad om, at den store Geograf, der i November 1871 var blevet dømt til at føres til en Koloni, maatte blive sat i Frihed. — I Januar 1872 blev denne Dom forandret til Landsforvisning, og Elisée kunde mødes med sin Broder Elie i Zürich. Da skrev han maaske sit allersmukkeste Værk, det, han har kaldt: "l'histoire d'une Montagne" (Fortællingen om et Bjerg"), hvori han takkede Bjerget for den Tjeneste, det havde gjort ham, ved at sætte ham i Stand til at genvinde en Slags Sindsligevægt efter alt, hvad han havde gennemgaaet og lidt. Thi i dette Punkt mødes Goethe og Elisée Reclus ganske: For den ene saa vel som for den anden lever hele Naturen — Bjerget, Bækken og Skoven er Menneskets Brødre og Søstre.

(Fortsættes.)

Religion

Religion er en Modstander af Frihedsfølelse. Og naar man søger at forklare Kristendommen som Grundlag for Menneskehedens Frigørelse og Individets Selvstændighed, da er denne Forklaring i Bund og Grund falsk. Den Kristne tror paa Tilværelsen af to hinanden modsatte Magter, der evigt kæmper om Overherredømmet i Verden. Hans Hjerte er Valpladsen for frygtelige Kampe mellem de to Magter. Snart har Djævelen efter en hidsig Fægtning drevet Vorherre ud (ses f. Eks. i det ny Testament om de "besatte"), snart kommer Vorherre med en forøget Hærstyrke og erobrer atter det stakkels omstridte Hjerte.

Det individuelle er her næsten udelukket. Han er en Kastebold for Skæbnen, for Vorherres "Prøvelser", bliver han fattig, er det enten en "Prøvelse" eller en "Straf", er han rig, har Gud bevist ham sin "rige Naade". Det Smule "Jeg" Vorherre har ladet ham beholde, har han taget første Prioritet i, og han staar altid som Trusel bag: "Gør Du ikke, som jeg vil, er Du hjemfalden til evig Straf".

Den kristne maa ikke appellere til sin egen Samvittighed som første Indsats, han skal tro, lyde, ydmyge sig. Alle de Raaheder, Bibelen lader Vorherre gøre er "Ting han ikke forstaar", det er Guds underlige Veje, der gennem denne Raahed søger at drage Menneskene frem til Lys og Lykke.

"Salige ere de enfoldige i Troen", siger Kristendommens Stifter. Det hjælper ikke, du fører et ædelt Liv fuldt af Næstekærlighed og Sandhedssøgen. Du skal tage alle dine Tanker fangen under Troens Lydighed. Ikke dine gode Gerninger, men din Tro skal lyksaliggøre dig. Heri bunder al Religion. Det er det slaviske i Mennesket, der har skabt Religionen. De romerske Kejsere ophøjede sig i levende Live til Guder; Paven er "Guds Statholder paa Jorden", den russiske Kejser staar ogsaa som et Mellemled mellem Himmelherskeren og sit Folk; Kinas Kejser antages for "Himlens Søni", ja, vi behøver ikke at gaa saa langt, selv i Danmark, der dog skulde synes mere civiliseret, kender nærv. Forf. oplyste Folk, som har udtalt som deres Overbevisning, at hans jordiske Majestæt af Himmelkejseren var forlenet med særlig Kraft og Naade.

Jo mere frihedselskende og selvstændigt et Menneske er, jo mere han stoler paa sig selv, des mindre Brug faar han for Guds Pegefinger, og ligesom hans udviklede Personlighed vægrer sig ved at underkaste sig Kejsere og Konger, Love og Vedtægter, lige saa lidt kan han anerkende en himmelsk Hersker, af hvem han er fuldstændig afhængig, og som vilkaarlig kan bestemme over ham i Tid og Evighed. Paa Knæ for Vorherre og bed i Ydmyghed til Vorherre om dette eller hint, du ikke har fortjent. Ær og lyd din Øvrighed. Giv Kejseren, hvad Kejserens er, og Gud, hvad Guds er. Resten kan du beholde selv.

Stakkels Slavesjæl, som formørker sin Tilværelse med slig Dumhed. Endnu værre med den, der er saa hildet i Dogmer, at han, trods han beskæftiger sig med Filosofi, ikke kan frigøre sig for dem, og derfor i sin Blindhed søger at rette og lempe paa Raahederne for at faa dem afpassede efter sit friere Livssyn; for et saadant Menneske, som tænker, men dog vil tro, er der ingen Redning mulig. Vi maa nu faa den gamle Trosbekendelse afskaffet, og i Stedet for skal det hedde:

„Jeg hader Autoritetstroen, al dens Væsen og alle dens Gerninger, thi den er Ophavet til Ufrihed, Elendighed og Fornedrelse."

A. B. i norsk „Anarkisten".

*) I Satory holdt man efter Kommunen Fangerne internerede og mange af dem blev skudt der.

**) Fra Satory førtes Fangerne til forskellige Fæstninger i Frankrig, deriblandt Brest.

***) Alfred Russell Wallace født 8. Jan. 1822 i Ush i Monmoutshire i England. Omtrent paa samme Tid som Darwin fremsatte W., der var en meget fremragende Naturforsker, Læren om Arternes Udvikling. William Benjamin Carpenter, fremragende engelsk Biolog og Naturforsker, født 29. Okt. 1813 i Exeter, død 19. Novbr. 1885 i London.

Du har endnu ikke lært at leve og allerede tænker du paa, hvad der vil hænde dig efter Døden. **Konfusius.**

Tidens Alvor!

Vi ere nu saa vante til Telegrafens Bud fra det Land, som nu alt længe har staaet i Flammer. Knap og nap har man læst disse Beretninger fra Rusland, før de atter udvidskes, fordi det er bleven en staaende Rubrik, som Krigen var det. Men alle disse Smaanotitser, som kun giver een et vagt Billede af Situationen, bliver dog af og til brudt med et større Stykke af Virkeligheden, naar Meddelelser om de store Blodsudgydelser er sluppen over Grænsen. Det, vi nu sidst erfarer om, er Myrderierne i Moskva, hvor, som alt bekendt, Zartjenerne driver Folket sammen i en Klump og derpaa skyder det ned, Mænd, Kvinder og Børn.

Der rummes i Efterretningerne om disse Begivenheder Stof til Tanker af den alvorligste Art for enhver, ligegyldigt i hvilket Land han saa befinder sig. Tanker — som ikke burde slutte med Trøsten om: Ja, godt, at det ikke er saadan her. Thi Sagen er den, at den daglige Kamp, vi fører for Udkommet, er lige saa haard at kæmpe, ja, i Virkeligheden det samme som at kæmpe for Livet. Kun trækker denne Kamp i Langdrag. Saaledes er det overalt. Derfor finder Oprør og Undertrykkelse Sted i hver en Stat paa Jordkloden til de forskellige Tider. Og disse Voldsomheder baade maa og skal komme overalt, hvor de Undertrykte rejser sig imod Staten med Maalet om Statens Kuldkastelse.

Maaske kan Begivenhederne i Rusland brede sig længere og hurtigere, end man aner. Ingen kan vide det. Men indtil da er Spørgsmaalet kun om, hvor meget Blod der skal flyde forgæves, før Masserne vil rejse sig med Forstaaelsen af, h v a d det gælder. Derfor bør dette Blod, der nu flyder, vække til Eftertanke.

Kan man danne sig et Billede af Sceneriet i en stor civiliseret By under saadanne Forhold? Et Folk, som blev fattigt, fordi andre ranede, hvad de frembragte og havde, og som nu lever i Fortvivlelsen. Til sidst griber Sulten dem saadan, at de maa handle, som Naturen byder Individet gennem Selvopholdelsesdriften. Da styrter Zartjenerne frem som Rovdyr og nedsabler for Fode de ubevæbnede Mennesker, som falder paa Knæ og beder om Naade — Naade! beder de, ogsaa af Selvopholdelsesdriften. Men Zartjenerne driver dem bort, slutter dem i Kreds og lader da Geværsalverne knalde paa Folket, baade paa Mænd, Kvinder, paa Børn og Forældre. De knuger sig til hinanden i denne Rædselens Stund, og de, som har haft hinanden kære, maa nu se paa dens Øjne, der først bliver stive, og hvis Blod først maa flyde, mens Skrig og Dødsrallen og Forbandelser svirre i Luften.

Tænk nu, om det var een selv, og den man levede sit Liv med eller for, som blev udsat for disse Afskyeligheder!

Og tænk Tanken helt ud. Hvad der er Aarsag, og hvad der vil komme. Det, der foregaar, er ikke langt borte. Og i andre Lande ulmer det, men med Bevidstheden om og Ansvarsfølelsen for, hvad der skal og kan gennemføres. Revolutionen er i alle Lande lige berettiget, men det gælder om Forstaaelsen af vort Opgør med Staten. Og her er det desværre, at, til Trods for det hele ligger lige for Næsen, maa vi dog endnu kæmpe os frem Skridt for Skridt.

Meddelelser

Nye Abonnenter erholde de udkomne Numre tilsendt. I Provinsen mod Indsendelse af Adressen direkte til Ekspeditionen.

Brevkasse

A. H., Stockholm. For Blade modt. 2.50.

De arresteredes Fond.

Ul. 0.35 — I. 0.25 — Uden Mærke 0.50.

Støt Bladet ved at tegne Dem som Abonnent.

Universal-Trykkeriet (Skou & Madsen),
Gl. Mønt 13, København K.